

Hogy biztosítsa a zsidóellenes műveletek hatékonyságát, a zsidótlanítást irányító főparancsnokság gondoskodott a részt vevő csendőregységek rendszeres cseréjéről. Adott megye zsidó lakosainak gettósítását, összegyűjtését és deportálását rendszerint az ország másik részéből származó egység végezte, megakadályozandó a helyi zsidókkal fenntartott kapcsolatok nyomán elképzelhető korrupciót vagy lazaságot. Désen például a zsidóellenes hadjáratot egy 40 zilahi csendőrből álló különleges egység folytatta; Besztercén 26 nagydemeteri csendőr működött; Szászrégenben 40 szegedi csendőr, Máramarosszigeten pedig 50, Miskolcra érkezett csendőr.

Ferenczy László csendőr alezredes volt az, aki a zsidóellenes műveletekért felelt – állítólag Faragho altábornagy javasolta erre a posztra.⁵⁵ Formálisan ő volt az az összekötő tiszt, aki a csendőrségi műveleteket a német biztonsági szolgálat, különösen pedig az Eichmann-féle különleges egység műveleteivel összehangolta. Főhadiszállása a sváb-hegyi Lomnic Szálló második emeletén volt, nem messze Eichmann főhadiszállásától, a Majestic Szállótól.

Ferenczy sötét figura volt, rendíthetetlenül hűséges volt a németekhez, jollehet 1944 nyarán egy időre a kormányzó szövetségesének mutatkozott. 1898-ban született Felsővisón. Sváb származású volt. 1940 márciusától 1942 júliusától egy csendőrnymozó-egység parancsnoka volt Kassán, ahol azzal is meg volt bízva, hogy fogja el azokat a zsidó menekülteket, akik Szlovákiából szöktek Magyarországra. Miután főszerepet játszott csaknem 450 000 vidéki zsidó összegyűjtésében és deportálásában (1944. április 16-a és július 8-a között), a szövetségesek sikeres normandiai partraszállása és Bakó július 8-i állítólagos államcsínykísérlete után pálfordulásra készült. Augusztusban kapcsolatba lépett a magyar zsidók vezetőivel: Stern Samuval, Komoly Ottóval, Kasztner Rezsővel és Krausz Miklóssal, azzal a szándékkal, hogy „megmentsék a németektől a megmaradt zsidókat”, mert – mint állította – őt a németek becsapták. Terve – valójában alibikerésés – találkozót irányzott elő a kormányzóval, hogy hivatalos utasításokat kapjon a deportálások leállítására. Azzal is hatni akart a zsidó vezetőkre, hogy kifejezte eltökéltségét: a csendőri erőket felhasználja a németek ellen, ha azok megpróbálják a magyarok akaratára ellenére deportálni a budapesti zsidókat (lásd a 29. fejezetet).

Noha a zsidó vezetők hitelt adtak Ferenczy alibikerésésének, sőt meg is szervezték találkozóját Horthyval, Ferenczy láthatóan sohasem adta fel szoros kapcsolatát a németekkel. Egy forrás szerint a zsidó vezetőkkel és Horthyval létrehozott új kapcsolatát nemcsak arra használta fel, hogy folyamatosan tájékoztatni tudja a németeket, hanem arra is, hogy megvesse Szálasi október 15-i puccsának alapjait.⁵⁶ Amikor Szálasi hatalomra ke-